

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΥΠΟΜΟΝΗ

«Αναλογίσασθε γαρ τον τοιαύτην ύπομεμενηκότα
υπό των αμαρτωλών εις αυτόν άντιλογίαν...»

Οι Εβραίοι της Ιερουσαλήμ, που δέχθηκαν το κήρυγμα των αποστόλων και βαπτίσθηκαν Χριστιανοί, περνούσαν μεγάλους πειρασμούς από τους ομοεθνείς τους, οι οποίοι δεν ακολούθησαν το Χριστό, επειδή έμειναν φανατικά προσηλωμένοι στη φαρισαϊκή και εθνικιστική ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης. Πολλές φορές ο Χριστός, κατά την επίγεια δράση Του, τους είχε επισημάνει τη λανθασμένη ερμηνεία που έκαναν στο νόμο. Τους αποκάλυπτε, με πολλά πειστήρια, ότι ο Μωϋσής και οι Προφήτες μιλούσαν γι' Αυτόν. Κάτι τέτοιο, όμως, το άκουγαν σαν ύβρη εναντίον του Θεού. Γι' αυτό τον κατηγορούσαν ότι «πατέρα ίδιον έλεγε τον Θεόν, ίσον εαυτόν ποιών τω Θεώ» (Ιωάν. 5,18).

Τον καιρό εκείνο ή Ρωμαϊκή εξουσία παραχώρησε στους Εβραίους της Ιερουσαλήμ το δικαίωμα να κρίνουν, να φυλακίζουν και να κακοποιούν όσους ήθελαν. Ο φανατισμός και το μίσος, που κρυβόταν κάτω από το ζήλο τους για το μωσαϊκό νόμο, τους οδήγησε σε εγκληματικές πράξεις εναντίον των ομοεθνών τους Χριστιανών. Τους άρπαζαν τις περιουσίες, τους φυλάκιζαν, κάποιους από αυτούς τους σκότωσαν. Αυτός ο διωγμός, που προηγείται από τους διωγμούς που εξαπέλυσε η ρωμαϊκή εξουσία, δημιούργησε μεγάλη απόγνωση σε πολλούς Χριστιανούς, τους οποίους προσπαθεί ο απ. Παύλος με την επιστολή του να στηρίξει.

Μια αιτία της απόγνωσης

Μία βασική αιτία της μεγάλης απόγνωσης των Χριστιανών της Ιερουσαλήμ ήταν η λανθασμένη άποψη που είχαν για την ιστορία των προπατόρων τους. Είχαν διαβάσει στην Πεντάτευχο τις πολλές ταλαιπωρίες τους, τη δουλεία στην Αίγυπτο, τις στερήσεις και τους ποικίλους κινδύνους κατά την πορεία στην έρημο, αλλά είχαν την εντύπωση ότι ο Θεός γρήγορα επενέβαινε και τους απάλλαξε από τα δεινά. Η εντύπωση αυτή τους δημιουργούσε μεγάλη λύπη, γιατί αισθάνονταν ότι ο Θεός στα δικά τους δεινά αργούσε να επέμβει, πράγμα πού προετοιμάζε την ψυχή τους να καταληφθεί από το βασανιστικό λογισμό της απιστίας.

Έπαθαν, δηλαδή, αυτό πού παθαίνουν πολλοί ορθόδοξοι Χριστιανοί, οι όποιοι διαβάζουν συναισθηματικά, και με πολλή φαντασία, τους βίους των αγίων. Βλέπουν τους αγίους στην ωριμότητά τους, στις θαυματουργίες τους, στη δόξα τους, αλλά αγνοούν τους ιδρώτες, τις ταπεινώσεις και τους κόπους τους, με αποτέλεσμα να σχηματίζουν μια διαστρεβλωμένη εικόνα για την εκκλησιαστική ζωή, η οποία δεν τους βοηθά στην πνευματική τους πορεία, θέλουν γρήγορα αποτελέσματα, θέλουν άσκηση με γρήγορους πνευματικούς καρπούς, με υψηλές εμπειρίες. Δεν μπορούν να σηκώσουν ταπεινώσεις ή συκοφαντίες. Δυσανασχετούν σε περιόδους «πνευματικής ξηρασίας». Η επιθυμία για διαρκή καρποφορία τους κάνει ευάλωτους στα κηρύγματα των ανατολικών θρησκειών ή άλλων παρόμοιων θεωριών.

"Όλοι αυτοί έχουν ανάγκη από το ρεαλισμό του απ. Παύλου, ο οποίος γνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο παιδαγωγεί ο ουράνιος Πατέρας τα παιδιά Του, προκειμένου να «μεταλάβουν της αγιότητος αυτού». Χρειάζεται υπομονή και πίστη· μια πίστη που βάζει σε κίνηση όλον τον εσωτερικό άνθρωπο, ο οποίος προσηλώνει την οπτική του δύναμη στον αρχηγό και τελειωτή της πίστεώς μας, τον Ιησού Χριστό. Αυτή η προσήλωση στο πρόσωπο του Χριστού εκφράζεται με τη διαρκή μνήμη του ονόματός Του, την αδιάλειπτη εσωτερική προσευχή.

Αποξένωση άπ' το Θεό της υπομονής

Πρίν απ' όλα όμως, για να προχωρήσει κανείς πνευματικά, πρέπει να ελευθερωθεί από λανθασμένες αντιλήψεις. Γι' αυτό, ο απ. Παύλος, θυμίζει στους Χριστιανούς της Ιερουσαλήμ, ότι οι παλαιοί άγιοι και δίκαιοι δεν έλαβαν ακόμη τα αγαθά που τους είχαν επαγγελθεί. Έζησαν και κινήθηκαν με την πίστη. Η πίστη τους αποδείχθηκε από τα έργα τους. Τη ζούσαν ως ένα αγαθό πολυτιμότερο από τη ζωή, όπως συνέβη με τον Αβραάμ, που οδήγησε το μονάκριβο γιο του σε θυσία. Όμως, παρά την αποδεδειγμένη πίστη «ουκ έκομίσαντο την έπαγγελίαν» που τους είχε δοθεί.

Ο απ. Παύλος καθαρίζοντας, σαν καρκίνωμα, το πυρήνα της απογνώσεως των Χριστιανών, συμβουλεύει να αποτινάξουμε από πάνω μας όλο το βάρος των γηϊνών πραγμάτων – «όγκον αποθεμένοι πάντα» - καθώς και την «εύπερίστατον άμαρτίαν», η οποία, σύμφωνα με τον άγιο Νικόδημο, ονομάζεται έτσι, γιατί εύκολα μας περικυκλώνει, ρίχνοντας μας σε ποικίλες δυσάρεστες περιστάσεις, αλλά και εύκολα αντιμετωπίζεται, όταν προσέχουμε και αποφεύγουμε τις αιτίες που την προκαλούν. Οι γήινες φροντίδες και η αμαρτία αδυνατίζουν την πίστη. Της αφαιρούν τη δύναμη της αναμονής. Την υποβιβάζουν σε πίστη που ζητά άμεσα αποτελέσματα, γι' αυτό μας αποξενώνει από το Θεό «της υπομονής».

Πάντως, μεγάλη πηγή εμπνεύσεως μέσα στους ποικίλους πειρασμούς της παρούσης ζωής αποτελεί η μνήμη των παθών του Χριστού, ο οποίος «αντί της προκειμένης αυτώ χαράς υπέμεινε σταυρόν, αισχύνης καταφρονήσας». Τα «παθήματα» του Χριστού μας δείχνουν τον τρόπο με τον οποίον ο άνθρωπος ομοιώνεται με το Θεό.

π. Θ.Α.Β.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Έβρ. ιβ' 1-10)

Το νέφος των μαρτύρων Αδελφοί, τοσούτον έχοντες περικείμενον ήμίν νέφος μαρτύρων, όγκον αποθέμενοι πάντα καί τήν εύπερίστατον άμαρτίαν, δι' υπομονής τρέχωμεν τόν προκειμενον ήμίν αγώνα, άφορώντες εις τόν τής πίστεως άρχηγόν καί τελειωτήν Ιησούν, ός αντί τής προκειμένης αυτώ χαράς υπέμεινε σταυρόν, αισχύνης καταφρονήσας, έν δεξιά τε τού θρόνου του Θεού κεκάθικεν. **Αναλογίσασθε γάρ τόν τριαυτόν ύπομεμενηκότα υπό των αμαρτωλών εις αυτόν άντιλογίαν, ίνα μή κάμητε ταίς ψυχαίς ύμών εκλύόμενοι. Ούπω μέχρις αίματος άντικατέστητε πρός τήν άμαρτίαν ανταγωνιζόμενοι, καί έκέλησθε της παρακλήσεως, ήτις ύμίν ως υίοίς διαλέγεται· «Υιέ μου, μή ολιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδέ έκλύου ύπ' αυτού ελεγχόμενος. Όν γάρ αγαπά Κύριος παιδεύει, μαστιγοί δέ πάντα υιόν όν παραδέχεται». Εί «παιδείαν» υπομένετε, ως «υίοίς» ύμίν προσφέρεται ο Θεός, τίς γάρ εστίν υιός όν ού «παιδεύει» πατήρ; Εί δέ χωρίς έστε «παιδείας», ής μέτοχοι γεγόνασι πάντες, άρα νόθοι έστε και ούχ «υιοί». Είτα τούς μέν τής σαρκός ημών πατέρας είχομεν παιδευτάς καί ένετρεπόμεθα, ού πολλώ μάλλον ύποταγησόμεθα τώ πατρί των πνευμάτων καί ζήσομεν; Οί μέν γάρ πρός ολίγας ημέρας κατά το δοκούν αύτοίς έπαιδεουν, ο δέ επί το συμφέρον, εις το μεταλαβείν τής αγιότητας αυτού.**

Μετάφραση της Αποστολικής περικοπής

Αδελφοί, αφού έχουμε γύρω μας ένα τόσο μεγάλο σύννεφο από μάρτυρες, άς αποτινάξουμε κάθε βάρος και την αμαρτία, η οποία εύκολα μάς μπλέκει, και άς τρέχουμε με υπομονή το αγώνισμα του δρόμου που είναι εμπρός μας, με τούς οφθαλμούς μας προσηλωμένους προς τον αρχηγό και τελειωτή της πίστεώς μας, τον Ιησού, ο οποίος, χάριν τής χαράς που τον ανέμενε, υπέμεινε σταυρό, περιφρονήσας την αισχύνη και κάθησε στα δεξιά του θρόνου του Θεού. **Σκεφθείτε λοιπόν αυτόν, ο οποίος υπέμεινε τόση εχθρότητα εναντίον του εκ μέρους των αμαρτωλών, για να μη κουρασθείτε και αποθαρρυνθείτε. Ακόμη δεν αντισταθήκατε μέχρι αίματος στον αγώνα**

κατά τής αμαρτίας και λησμονήσατε την νουθεσία, που σάς απευθύνεται σαν σε παιδιά: Παιδί μου, μην περιφρονήσεις την διαπαιδαγώγηση του Κυρίου και μη χάσεις το θάρρος σου, όταν ελέγχεται από αυτό, διότι εκείνον που αγαπά ο Κύριος τον παιδαγωγεί, και μαστιγώνει κάθε παιδί, το οποίο δέχεται. Υπομείνετε τη διαπαιδαγώγησή σας. Ο Θεός σάς μεταχειρίζεται σαν παιδιά του, διότι ποιο παιδί δεν το παιδαγωγεί ο πατέρας του; Εάν όμως δε δοκιμάσατε διαπαιδαγώγηση, την οποία έχουν όλοι περάσει, τότε είστε νόθα παιδιά και όχι γνήσια. Εξ άλλου, είχαμε παιδαγωγούς τούς επιγείους πατέρες μας και τούς σεβόμασταν. Δεν πρέπει λοιπόν πολύ περισσότερο να υποταχθούμε στον Πατέρα των πνευμάτων και να ζήσουμε; Εκείνοι μάς παιδαγωγούσαν για λίγο καιρό και όπως ήθελαν, αλλ' αυτός για το καλό μας, για να γίνουμε μέτοχοι τής αγιότητάς του.